

Fatim Diarra vihr ym.

Keskustelualoite sosiaalisen median vaikutuksista nuorten naisvihamielisen ja äärioikeistolaisen ajattelun kasvun taustalla

Eduskunnan puhemiehelle

Suomalaisten koulujen arki on muuttunut huolestuttavaan suuntaan. Yhä useampi opettaja kohtaa työssään tilanteita, joissa oppilaat avoimesti kyseenalaistavat tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja ihmisoikeudet. Syrjivä ja halveksuva puhe ei ole enää marginaali-ilmiö vaan äänekäs ja normalisoitu osa joidenkin nuorten puhetapaa, erityisesti poikien ja nuorten miesten keskuudessa.

Ilmiö näkyy kouluissa, mutta sen juuret ulottuvat syvemmälle. Sosiaalisessa mediassa leviävät naisvihamieliset ja äärioikeistolaiset sisällöt vääristävät varsinkin nuorten maailmankuvaa. Näissä yhteisöissä empatia nähdään heikkoutena, valta oikeutena ja väkivalta usein keinona. Opettajat kertovat, kuinka pojat saattavat jopa ihailla naisvihaa levittäviä somevaikuttajia, halveksuvat tyttöjä ja vähemmistöjä ja normalisoivat vihapuhetta huumorina.

Koulujen opetussuunnitelma velvoittaa kasvattamaan nuoria vastuullisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen. Nyt moni opettaja kertoo joutuneensa rajoittamaan ilmaisuaan, välttämään vaikeita aiheita ja jopa poistamaan yhdenvertaisuutta edistäviä tunnuksia, kuten sateenkaarisymboleita, koululuokistaan. Pelko leimautumisesta, sosiaalisesta mediasta kumpuavasta reaktiosta tai vanhempien palautteesta hiljentää keskustelua. Kun opettaja ei enää uskalla puuttua rasistiseen, naisvihamieliseen tai homofobiseen huuteluun, tytöille ja vähemmistöön kuuluville oppilaille ei ole enää turvallista kasvuympäristöä. Nämä eivät ole harmittomia ilmiöitä. Ne voivat alkaa halveksuntana ja puheena, mutta johtavat helposti välinpitämättömyyteen, vallankäyttöön ja jopa väkivaltaan.

Ilmiön taustalla näkyy laajempi yhteiskunnallinen ja digitaalinen muutos. Sosiaalisessa mediassa leviää naisvihamielisiä ja äärioikeistolaisia sisältöjä kasvavalla vauhdilla, yhä laajemmalle yleisölle. Tällaiset ideologiat vetoavat erityisesti poikiin, jotka kokevat ulkopuolisuutta tai etsivät hyväksyntää ja identiteettiä. Nuoret elävät kriisien, epävarmuuden ja kovan yksilöllisyyspaineen keskellä. Kun tuki, osallisuuden tunne ja turvallinen aikuinen puuttuvat, tyhjiön täyttää helposti mustavalkoinen ja väkivaltainen maailma. Yhteiskunta, joka ei pidä huolta pojistaan, ei ole turvallinen tytöille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun sosiaalisen median vaikutuksista nuorten naisvihamielisen ja äärioikeistolaisen ajattelun kasvun taustalla.

Keskustelualoite KA 3/2025 vp

Helsingissä 24.9.2025

Fatim Diarra vihr
Inka Hopsu vihr
Jenni Pitko vihr
Aino-Kaisa Pekonen vas
Bella Forsgrén vihr
Tiina Elo vihr
Hanna Holopainen vihr
Oras Tynkkynen vihr
Petri Honkonen kesk
Mats Löfström r
Timo Furuholm vas
Pia Lohikoski vas
Atte Harjanne vihr
Nasima Razmyar sd
Tuomas Kettunen kesk
Jouni Ovaska kesk
Mikko Ollikainen r
Christoffer Ingo r
Vesa Kallio kesk
Olga Oinas-Panuma kesk
Maaret Castrén kok
Juha Hänninen kok
Janne Jukkola kok
Henrik Vuornos kok